MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tal-11 ta' Dicembru, 2003

Citazzjoni Numru. 2249/2000/1

Josephine Grech
versus
Doris *sive* Dorielle Soler

F’din il-kaw\a l-attri`i qieg]da tfittex li tie]u lura flus li tg]id li kienet avanzat lill-konvenuta g]all-g]anijiet ta’ negozju.
I`-`itazzjoni tg]id illi l-attri`i da]let fi ftehim mal-konvenuta biex il-konvenuta tordna merkanzija minn barra u mbag]ad jinqasam il-qlig]. Bis-sa]]a ta’ dan il-ftehim l-attri`i kienet g]addiet erbat elef u seba’ mitt lira (Lm4,700) lill-konvenuta. Wara li g]adda xi \mien u l-attri`i baqg]et ma semg]et xejn ming]and il-konvenuta, talbitha troddilha l-flus. Il-konvenuta a``ettat u g]additilha \ew[`ekkijiet, i\da meta l-attri`i marret biex issarrafhom sabet illi l-konvenuta ma kellhiex flus il-bank.
G]alhekk, billi lill-attri`i dehrilha li g]andha tie]u erbat elef u seba’ mitt lira (Lm4,700) ming]and il-konvenuta, fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti tikkundanna lill-konvenuta t]allasha erbat elef u seba’ mitt lira (Lm4,700), flimkien ma’ l-ispejje\ u l-img]ax.

L-attri`i kienet talbet ukoll illi l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig] ta]t il-pro`edura sommarja spe`jali, i\da l-qorti, wara ftehim bejn il-partijiet, b'dikriet tat-12 ta' Marzu 2001[1] ordnat illi l-kaw\a timxi bil-pro`edura normali, u l-konvenuta ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. ma hux minnu illi l-konvenuta da]let fi ftehim ma' l-attri`i biex ti[i ordnata merkanzija minn barra u mbag]ad jinqasam il-qlig], u mhux minnu li l-konvenuta r`eviet xi flus ming]and l-attri`i, u lill-attri`i la tafha u lanqas qatt iltaqg]et mag]ha;
2. i\-\ew[*cheques* imsemmija mill-attri`i, g]alkemm huma mi`-*cheque book* tal-konvenuta u x'aktarx iffirmati minnha — g]alkemm g]andha tkun verifikata l-awtenti`ità tag]hom — [ew konsenjati lill-attri`i, b'qerq u bla ma kienet taf il-konvenuta, minn `ertu Biagio *sive* Gino Lucifora. Dan kien g]amel xi \mien ig]ix mal-konvenuta u mhux biss qarraq biha wkoll i\da, wara li]allieha tqila b'tarbija, abbandunaha u]arab minn Malta, u]allieha b']afna inkwiet u bi kredituri tieg]u ma' wi``ha;
3. f'kull ka\, billi l-konvenuta hija mara, ma tistax tissejja] "il-konvenut" kif sar fi`-`itazzjoni, sakemm il-]sieb ma kienx li l-kaw\a ssir kontra Lucifora; u
4. g]alhekk il-konvenuta ma hix kontradittri`i le[ittima.

Il-fatti li wasslu g]al din il-kaw\a [raw hekk:

Il-konvenuta kellha relazzjoni personali ma' wie]ed taljan, `ertu Biagio Lucifora, u kellha wkoll tarbija minnu. Dan Lucifora qalilha li xtaq jag]mel negozju hawn Malta, u lill-attri`i ikkonvin`ieha biex t]allih jinqeda b'isimha. In-negozju fil-fatt twaqqaf f'isem il-konvenuta g]alkemm *de facto* kien imexxih Lucifora. Il-konvenuta kienet tafdah biex imexxi hu u kienet ukoll iffirmatlu *cheques* bjanki u]alliethom f'idejh.

Lucifora nqeda bl-isem li l-konvenuta fdatlu biex]ajjar lill-attri`i tavanzalu xi flus. Jidher i\da li Lucifora qarraq b'kul]add; il-flus ta' l-attri`i g]ebu, g]ebu wkoll dawk tal-konvenuta u fl-a]]ar g]eb ukoll Lucifora.

Hemm konflitt bejn il-partijiet dwar jekk l-attri`i u l-konvenuta tkellmux ma' xulxin qabel ma sar in-negozju. L-attri`i bdiet biex qalet, fl-*affidavit* tag]ha, li hi u l-konvenuta ltaqg]u wi`` imb'wi``, u wara qalet li tkellmu biss

[1] *Fol.* 20.

fuq it-*telephone* qabel ma sar in-negozju. Il-konvenuta ti`]ad illi qatt iltaqg]et ma' l-attri`i jew illi kellmitha fuq it-*telephone* qabel ma sar in-negozju.

Fil-fehma tal-qorti, i\da, jekk il-partijiet iltaqg]ux jew tkellmux qabel ma sar in-negozju ma hux fattur determinanti. Li hu relevanti, fil-fehma tal-qorti, huwa li l-konvenuta tat lil Lucifora s-setg]a li jidher f'isimha g]ax]allietu jwaqqaf in-negozju tieg]u f'isimha. Quddiem terzi, dak li g]amel Lucifora g]amlu f'isimha. Tassew li Lucifora qarraq biha, i\da dan jag]tiha biss rimedju kontra Lucifora stess; ladarba l-konvenuta minjeddha tat lil Lucifora s-setg]a li jmexxi negozju f'isimha, quddiem terzi dak li g]amel Lucifora sar f'isem il-konvenuta.

Il-qorti g]andha simpatija kbira mal-konvenuta fi`-`irkostanzi li sabet ru]ha fihom, li]alliet lil dan Lucifora jirrovinalha]ajjitha. Ma tistax i\da l-konvenuta tistenna li terzi j]allsu g]all-i\ball tag]ha meta g]a\let li tafda lil Lucifora.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, tassew illi n-negozju sar bejn il-partijiet — l-attri`i min-na]a l-wa]da u l-konvenuta, li deher g]aliha Lucifora b'setg]a mog]tija mill-konvenuta stess, min-na]a l-o]ra — u l-konvenuta g]alhekk hija l-kontradittri`i le[ittima g]al din l-azzjoni.

Il-konvenuta ressqet ukoll e``ezzjoni illi bi`-`itazzjoni l-attri`i]arrket "konvenut" mhux "konvenuta". Fil-fehma tal-qorti, i\da, dan l-i\ball ma jibdel xejn mis-sustanza ta' l-azzjoni g]ax ma hemmx dubju dwar l-identità tal-persuna m]arrka.

G]al dawn ir-ra[unijiet l-e``ezzjonijiet tal-konvenuta ma jistg]ux jintlaqg]u.

Il-qorti g]alhekk taqta' l-kaw\a billi ti`]ad l-e``ezzjonijiet tal-konvenuta u tikkundannaha t]allas lill-attri`i erbat elef u seba' mitt lira (Lm4,700), flimkien ma' l-ispejje\ u l-img]ax mitluba fi`-`itazzjoni.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM------------------------------